

अत्रिवत् (von अत्रि) adv. nach Art des Atri oder der Atri's: अथै अत्रिवत्तमना गृणानः (wie von Atri) RV. 5, 4, 8. 7, 8. 22, 1. 72, 1. अत्रिवत्सुते रूपा (wie bei Atri) 5, 51, 8.

अत्रिसंहिता (अत्रि + संहिता) f. Atri's Sammlung, ein Gesetzbuch, GILD. Bibl. 444.

अत्रिस्मृति (अत्रि + स्मृति) f. Atri's Gesetzbuch Ind. St. I, 467.

अतैच् (3. अ + तच्) adj. ohne Haut Cat. Br. 5, 2, 4, 6.

अवरमाणं (3. अ + वरमाण von वर) m. संशयाम् gaṇa चार्वादि.

अवरा (3. अ + वरा) f. Nicht-Übereilung, Gemessenheit: त्रीणि चात्र (अदि): प्रशंसति शौचमक्रोधमवराम् M. 3, 235.

अवत्सुक (von 3. अ + त्सुक) adj. Beiwort eines Bechers (चमस) Kāṭy. 24, 4, 39. = अवत्सुक Sch.

अथ (von 2. अ b. Die Dehnung अथा) im Veda unterliegt den allgemeinen Gesetzen der Pluti und kann keinen Schluss auf eine ursprünglichere Form अथा unterstützen) indecl. gaṇa चादि und स्वरादि. 1) sodann, alsdann, darauf: युत्वा कुरी अथा न इन्द्र सोमया गिरामुपश्रुतिं चर RV. 1, 10, 3. 54, 9. u. s. w. तेषामानि यतानिमुष्टानां वापुर्मुखं प्रधमः प्रत्यपद्यतायेन्द्रे अथ मित्रायरूपावयश्चिना Ait. Br. 2, 25. Cat. Br. 1, 1, 2, 22. u. s. w. अथे zuerst — अथ Brh. Âr. Up. 1, 4, 1. अथौ — अथ Vop. 23, 32. नूनमथ jetzt sogleich RV. 6, 46, 15. Im Nachsatz nach einem Relativum, einer Temporal- oder einer Conditional-Partikel (यदा, चेद्) im Vordersatz: य एषो ऽत्तर्हृदय आकाशो ऽधेनयोरेतदन्नं य एषो ऽत्तर्हृदये लोकितपिण्डो ऽधेनयोरेतत्प्रावरणं यदेतदत्तर्हृदये जालकमिवाधेनयोरेषा मृतिः संघर्षा Brh. Âr. Up. 4, 2, 3. अतं यदा कारंति जातवेदो ऽधेनं परि दत्तात्पितृभ्यः RV. 10, 16, 2. यदा वै द्वा संरमेते अथ तद्वर्यं भवति Cat. Br. 1, 1, 4, 22. 8, 4, 3. यदा क्षेत्रं अङ्गते अथ दत्तिणां ददाति Brh. Âr. Up. 3, 9, 21. उपाध्यायश्चेदागच्छति अथ तं हृन्दे ऽधीष P. 3, 3, 8, Sch. 9, Sch. Vop. 23, 7. न चेन्मुनिकुमोरो ऽयमथ को ऽस्य व्यपदेशः Çik. 104, 15. Führt eine Erzählung oder eine Darstellung weiter fort, oft die Sätze nur äusserlich an einander reihend. In der Prosa steht अथ am Anfange des Satzes (Nir. 2, 2. u. s. w. Hir. 8, 14. 9, 4. 14. 14, 12. 17, 4. 18, 8. 20, 12. 21, 7. u. s. w.), in der gebundenen Rede dagegen bald am Anfange (N. 1, 11. 24, 2, 27. 3, 19. 5, 1. 13, 2. 16, 31. 23, 12. Viçv. 7, 3. Daç. 2, 27. Ragh. 12, 12. Vid. 18. 138. u. s. w.), bald in der Mitte (N. 3, 11. 9, 7. 17. 11, 15. 12, 66. 75. R. 1, 2, 27. Viçv. 5, 13. Ragh. 12, 40. Vid. 133. u. s. w.), ausnahmsweise sogar am Ende (N. 5, 9.) des Çloka. Die Bedeutung ist oft so abgeschwächt, dass ein alsdann, hierauf in der Uebersetzung zu stark sein würde. Wie अथ reiht auch अथापि Sätze an einander, Nir. 2, 2. u. s. w. In dieser Weise wird अथ im Veda noch nicht gebraucht, wie schon daraus erhellt, dass im ganzen RV. nur 3 Rk. mit अथ beginnen und zwar solche, die in dem engern Verband einer Strophe, eines Tyk'a, mit dem Vorangehenden stehen, 1, 4, 3. 26, 9. 73, 2. Nach ततः erscheint अथ öfters pleonastisch: ततः संकीर्त्यमानेषु राज्ञां नामसु भारत । दर्शयैमी पुरुषान्यच्च तुल्याकृतीन्व ॥ N. 3, 9. 17, 34. Hir. 1, 24. Viçv. 13, 9. ferner nach पश्चात् Indr. 1, 18. und nach einem gerund.: तस्मिन्यावत्संप्राप्तमुपित्वायैतन्धानं पुनर्निर्वर्तते। Institut of Indology & Eastern Studies, Cologne, Germany 19220007 bindet sich auf verschiedene Weise 12, 49. 82, 21, 17. Brāhman. 3, 21. R. 1, 1, 21. Nicht selten reiht अथ nur einzelne Theile des Satzes an einander: so auch, ferner, und: अस्ति स-

त्य संणयावानेयो ऽस्या धियः प्राविताया वृषा गुणाः RV. 1, 87, 4. 136, 1. 2. 38, 1. मातृधसा मातुलानी अश्रूर्य पितृधसा M. 2, 131. 159. 3, 268. 12, 10. Viçv. 6, 9. 11. 15, 21. N. 2, 3. Brāhman. 2, 3. — 2) so — denn, so, darum: उप कामात्ससृजमेकं ऽथा नो ऽविता भव RV. 1, 81, 8. अकल्प इन्द्र प्रतिमानानो- जसाया जना वि क्षयते सियानवः 102, 6. 114, 9. — 3) am Anfange eines Werkes oder Abschnittes vor dem Titel oder dem zu besprechenden Gegenstande: jetzt, von hier an (sc. beginnt), im Gegensatz zu dem in derselben Verbindung am Ende eines Werkes oder Abschnittes stehenden इति so, wie eben (sc. lautet): इत्यधिदैवतमयाधिभूतम् Brh. Âr. Up. 3, 7, 14. अथ निर्वचनम् Nir. 2, 1. Dieselbe Bedeutung hat अथातः अथ + अतम् 7, 1. अथातः — व्याख्यास्यामः am Anf. der Adhja's im Sūçr. In den indischen Wörterbüchern beginnt mit अथ stets ein neuer Artikel: तत्तायादि न पूर्वभाक् was tu nach sich oder अथ vor sich hat nimmt keinen Theil am Vorangehenden AK. Einleit. तत्तायादी न पूर्वगौ H. 23. — 4) aber, dagegen: यत्र स्वः पाणिर्न विनिर्हायते अथ यत्र वागुच्चरत्पुष्यैव तत्र न्येति Brh. Âr. Up. 4, 3, 5. 2, 3. 1, 3, 18. अथ यः प्राणी अप्राणी च कार्यं तत्र भवितव्यम् Pat. zu P. 8, 3, 72. M. 8, 202. अथ यो ऽसौ तृतीयो वः स कुतः कस्य वा पुनः N. 22, 10. भुक्त्वत्स्वयं विप्रेषु M. 3, 116. अथदीताय प- ड्भागम् 7, 131. अन्यः कृत्वात्रिं प्रादायससूत्रमवापरः R. 1, 4, 19. अथ चेद् wenn aber Bhag. 2, 33. 18, 58. Sehr häufig in einem Fragesatze: अथ दि- तीयं प्रत्ययग्रहणं किमर्थम् Pat. zu P. 1, 1, 62. अथ केन प्रयुक्ता ऽयं पापं चरति पूरुषः Bhag. 3, 36. अनुगृह्णीता ऽहमनया मयवतः संभावनया । अथ नाठ्यं प्रति भवता किमेवं प्रयुक्तम् Çik. 93, 13. 64, 3. 104, 17. ohne ein anderes, die Frage andeutendes Wort: अथवान्खन्तु मे राजशब्दः । अथ भ- गवाल्लोकानुग्रहाय कुशलो काश्यपः Çik. 64, 21. अथ जानाति वाल्मेयः क्व तु राजा नला गतः N. 22, 13. Vikr. 78, 9. — 5) wenn aber, wenn dagegen (also zwei Conditionalsätze mit einander verbindend): यदि लोपो ऽनुय- तते ततो यिशब्दः । अथ निवृत्तं ततो (hiermit beginnt der Nachsatz, प्रकारः Pat. zu P. 6, 4, 159. 7, 1, 30. यदि त्वं रावणः स्वयम् । संतापयामि मा भूयः संतप्तो तत्र शोभनम् ॥ अथ रामस्य हूतस्त्वमागतो भद्रमस्तु ते R. 5, 31, 35. अथ तान्नानुगच्छामि गमिष्यामि यमत्तयम् wenn ich ihnen nicht folge, werde ich zu Jama's Wohnung gehen 2, 60, 3. 106, 20. अथ चित्तं समाधातुं न शक्नोमि मयि त्विरम् । अभ्यासयोगेन ततो मानिच्छामु Bhag. 12, 9. 11. अथ गृह्णाति wenn er es aber anfasst? Çik. 103, 22. Hir. III, 139. Ragh. 2, 49. Bisweilen ist अथ noch von तु oder पुनरु begleitet: यदि यथा यदनि नितिपस्तथा तमसि किं पितृहृत्कल्पया तया । अथ तु (v. l. च, वेतिम मुचि व्रतमात्मनः पतिकुले तव दास्यमपि तमम् Çik. 123. अथ पुनः पूर्ववन्नात- मन्यसङ्गाद्विस्मृता भवान् । तत्कवमथर्मनरीरेदरपरित्यागः 71, 3, v. l. अथ च aber auch wenn — तत्रापि Bhag. 2, 26. — 6) bisweilen scheint अथ in der That nur zur Completirung des Verses da zu stehen, so z. B. M. 9. 128. N. 4, 13. Die indischen Lexicographen ertheilen अथ und dem अ. 7. a. zu besprechenden अथो folgende Bedeutungen: a) मङ्गले. b) घन्तरे. c) आरम्भे, d) प्रभे, e) कात्स्न्ये oder सात्कल्ये AK. 3, 4, 33. (Cor. 28. v. H. an. 7, 27. 28. Med. avj. 33. — f) संशये, g) अधिवारे. h) मनुज्ये H. an. Med. — i) विकल्पे (d. i. अथ वा) Med. — k) अन्यद्देशे. l) प्रातिशायान् अथान्मु bindet sich auf verschiedene Weise mit andern Partikeln; besondere Beachtung verdienen: a) अथौ d. i. अथ + उ (RV. Padap. अथौ इति), im Wesentlichen gleichbedeutend mit